

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Ditinja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvratbe, uz koje nema priligne pretplate, biti će povraćena. — Dretplate se šalju poštanskim naputnicima. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šijati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadaru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Jedanaesta bitka na Soči.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 12. Službeno se javlja:

12. septembra 1917.

Talijansko bojište:

Dreko jučerašnjeg dana došlo je samo na padinama brda Sv. Gabrijela do žesćih bojeva, koji su po nas povoljno ispali. U ostalom nije bilo osobitih događaja.

BEČ, 13. Službeno se javlja:

13. septembra 1917.

Talijansko bojište:

Nastavlja se vatra neprijateljske teške artilerije protiv pozicija na brdu S. Gabrijela i na istoku od Gorice. Pri pročišćavanju naših opkopa od neprijatelja na sjevernoj padini bilo je ljutih borba. Iznijelo se od jučer izjutra, 23 oficira i 535 ljudi zarobljenih i oteo 12 mitraljeza. Jake neprijateljske patrolne koje su udarale prema Dodelešcu, bile su odbijene. U Tiroli i Koruškoj bujna kiša i mećava sprečavali su borbeno djelovanje.

Poglavica generalnog štaba.

Ostali izvještaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 12. i 13. septembra nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Izvjestaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 11. Glavni stan, 10. septembra: Na svojoj kavkaskoj fronti protivnikova je djelatnost bila iznova živahna. Na raznim mjestima odbijene su neprijateljske patrolne i izvidnički odijelci.

Na fronti na Sinaju, kod skupine četa kod Gaze odbijeni su u noći prije 10 o. m. zagoni neprijateljskih patrola.

Izvjestaj dana 12. septembra:

Ruski izvidnički zagoni na više mjesta kavkavske fronte propadoše. Naši su hidroplani osuli izdašno bombama neprijateljske letjeljice naprave na Mudrosu.

Prema skupini četa kod Gaze neprijatelj se živo ušućuje. Naše su patrolne pomele ručnim granatama radnje. Porasla je djelatnost neprijateljskih letjelica.

U ugarskoj zastupničkoj Kući.

Govor ministra predsjednika Wekerle.

BUDIMPEŠTA, 13. Na početku sjednice zastupničke Kuće predsjednik je podsjetio sa patriotskim ponosom na bitku na Soči, koja doista još nije svršila, a ipak znači sjajnu pobjedu austro-ugarskih četa. (Zivahno odobravanje i pljeskanje). Zatim je predsjednik izrazio generalu pukovniku Boroeviću zahvalnost i priznanje.

EROTOMANIJA.

Arabsko. Češki napisao Jan Neruda.

I.

— Vrio je lijepa tvoja namjera, da izdaš djelo, kako je od prilike Engleza Morisona fiziognomika duševnih bolesti, a u liječničkim im krugovima neće minutu priznanje, poglavito ako uznastojiš, da popuniš englesko djelo svojim.

— Poglavita će mi briga biti kod popunjavanja, da ovdje onđe podam što jasniju sliku. Mislim, da će se za to tomu djelu mome veseliti lajci.

— Samo teki lajci, mili prijatelju, koji nijesu vikli, da promatraju zdravo biće i da prate misli duševno zdravih ljudi, koji su podvrgnuti promjenama, što potječu iz strasti i nagona!

— Mislis li?

— Dakako! Ko valjano promatra ljude, iz vaših se fiziognomika neće ničemu naučiti. Budi uvjeren, da sam pročitavši Morisona, upravo toliko znao, koliko i prije, jer su mi fiziognomije engleskih ludaka bile novim dokazom onoj staroj istini, da je čovjek po cijelom svijetu sluga neprestanih strasti; pa da ih svojim mislima neprestance razburažuje. Kad sam to djelo pročitao, činilo mi se, da na ulici sretam same ludake, jer sam čitajući pomišljao, da gledam sama poznata lica ljudi duševno sasvim zdravih, koji su može biti samo časovitom misliju ili strasću zadobili osobit izrazaj. Taki sam izražaj radosti, lučnosti, ljubavi, bludnosti, zavisti a može biti i želje ubistva vidio tisuću puta. Mnogi je izražaj u više strasti isti, ali je različna oblika, pa mi se opažanjem pokazalo, da duševno bolesni ljudi drže sebe za kralja ili za milijunaša, a mogao sam s potpunim pravom potpisati: «bolesnik luduje od ljubavi, hoće da svakoga

Ministar predsjednik Wekerle izrekao je programnu besjedu o izvanjskoj politici Austrije Ugarske, naglasivši da ona ostaje nepromijenjena i u svim tačinama već više puta objašnjenih osnova. Vjerna odanost našim saveznicima i složno s njima postupanje, to su temeljni stupovi ove politike, koja nas u namećenom nam obrambenom ratu ne samo u zajedničkoj borbi spaja, nego i u njenom konačnom cilju, naime u složnom i zajedničkom sklapanju časnog i trajnog mira. Minister predsjednik podsjećao je na često izraženu spremnost središnjih vlasti za mir, pa je dodao: I tu skoro dočekasmo sa zahvalnosti nastojanja za mir Svetog Oca. Naša zamašna spremnost može, naravno, samo onda k cilju povesti, kad i u naših neprijatelja naiđe na željeno razumijevanje. Ne bude li toga, mi ćemo sa žilavošću, koju su i skorašnji uspjesi naših četa pojačali, do kraja dalje ratovati, da tako obezbrižimo budućnost ne samo svojih interesa, nego i blagodat trajnog mira i uzajamnog razumijevanja.

Ministar predsjednik Wekerle kaže, da je izborna reforma temelj postojanju vlade, koja sa izbornom reformom ili ostaje ili pada. On se nada, da vlada neće biti prinuđena da odlučivanje u tom pitanju pripusti narodu. Kabinet će izvesti ravno sve socijalne ustanove vladinog programa. Što se tiče nastave u pučkim školama — kaže ministar predsjednik — niko pametan neće pomisliti, da se hoće silom pomagarijati; on pak priznaje, da su narodnosti ugarske države junački zajedničku domovinu branile. Uopred pučkog prehranjivanja vlada se nada, da će preduzete mjere obezbrižiti vojski i narodu sigurnu opskrbu. Zatim ministar predsjednik prelazi na pitanje o nagodbi, o gospodarskom savezu za njemačkim carstvom, o uređenju državnih financija i o uspostavljanju valute.

Odbija nastojanja pojedinih austrijskih političara, koja su uperena protiv integralnosti ugarske države, a koja nijesu odobravana ni sa previšnjeg mjesta ni od austrijske vlade. Što se tiče odnosa sa Hrvatskom i Slavonijom, to vlada hoće da pomogne njeno nacionalno jačanje i da iskreno podupre zakonito osnovano želju za pridruženjem Dalmacije. Došto je ministar predsjednik objasnio stanovište uopred spoljašnje politike, predstavnici stranaka označili su svoje stanovište prema programnom govoru ministra predsjednika:

Hrvat grof Dejačević izrazio je želju, da sve zemlje, gdje žive narodi kojima je jezik jednak i krv jednaka, i koje su nekad nama pripadale, a sada ih je monarhija dobila natrag, neka se s nama sjedine.

Metež u Rusiji.

Svrgnuće Kornilova.

«Berlinske Tidende» javlja iz Petrograda: U posljednje vrijeme Kerenski izvrnut zestokim napadima sa strane ministara, koji pripadaju kadetskoj stranci. I «Pravda» i drugi listovi oštro se obaraju na Kerenskog, spočitavajući mu, da ima na umu diktatorske osnove.

«Petrogradska brojavna agentura» javlja 11 o. m.: Minister predsjednik Kerenski izdao je ovaj proglas:

zagrlj itd.» A sporednoga izražaja, koji pripada jedino ludacima i koji ih karakterizuje, ne umije nikaki risać crnilom prikazati.

— Da neće? Ja te uvjeravam, da može; ja sam našao takova majstora, koji to umije, a može ih biti i više!

— A ko je to?

— To je sasvim mlad čovjek, te se uči tek dvije godine u ovdješnjoj akademiji; u njegovim se risanjima opaža već sada mnogo više duha, nego u svih njegovih starijih drugova! — To ti je osobita pripovijest! — Pred tri sam godine mislio, da ću siromaha dobiti u svoj zavod. Marit je sin poznatoga li mog protektora, a znaš, kakvi je to čudak. Sin je uprav kontakt ocu. Ovdje je polazio gimnazij, pa je bio od prilike dvije godine uzorom svih bogatih praških sinova. Ocu nije bilo mnogo do dječakove rasipnosti, davao mu dosta novaca, dok se nije mišljenje mladicevo okrenulo sasvim drugim stvarima. Doktora je stao kupovati knjige, prestao već sasvim školu polaziti, sjedio cijeli dan i noć, po danu bi spuštao zastore i kod svjetla učio tako neumorno, dok nije obolio. Otac mu opet nije branio — kad bi to može biti radi dječakove rasipnosti učinio, ne bi ga se tako ni riješio. Kad ga je bolest minula, morao je Marit na selo. Za kratko se vrijeme porvatio s ogromnim mapama, došao u akademiju — da znaš, kakvih mi je slika već ovdje izveo! — Hoće li smotku?

— Imaš li opet zanimljivih bolesnika?

— Veoma zanimljivih, ali ne za te! Tebi se mile samo pikantne biografije, a ne znaš, što je najzanimljivije kod duševnih bolesti. Imam prilično mučan posao, jer se sa svakim bolesnikom mora drugojačije postupati — zapuši smotku.

«Dne 8. o. m. došao je član dume Lvov u Petrograd i zatražio od mene u ime generalisimusa Kornilova, da njemu, Kornilovu, predam svu vojnu i građansku vlast, jer će on sastaviti po svojoj volji novu vladu. Autentičnost ovog Lvovljeva poziva potvrdio je sam Kornilov u razgovoru, što sam ga s njim telefonski imao na pruzi Petrograd—glavni štab. Budući da provizorna vlada drži ovaj poziv pokušajem nekih krugova građanstva, da iskorišćujući teški položaj zemlje, stvore stanje, koje se kosi s tečevinama revolucije, zapovjedila mi je, da preduzmem prijeko potrebne mjere za dobro domovine, slobode i republikanske vlade, te u zametku ugušim sve atentale na vrhovnu vlast i na građanska prava, koja smo stekli u revoluciji. Stoga preduzimam za očuvanje javnog reda u zemlji sve mjere, koje ću na vrijeme saopćiti pučanstvu.

U isti mah nalažem: 1. generalu Kornilovu, da predaše svoju čast vrhovnom zapovjedniku sjeverne fronte, koja brani pristup u Petrograd, a generalu Klembovskom, da privremeno preuzme funkcije generalisimusa, pri čem ostaje u Dskovu, 2. Droglašujem nad Petrogradom i njegovim okruženjem ratno stanje. Pozivam sve građane, da ostanu mirni, podržavaju i čuvaju mir i red, koji je potreban za dobro otadžbine kao i vojske i mornarice, te mirno i vjerno ispunjavaju svoju dužnost, da obrane domovinu protiv izvanjskog neprijatelja.

PETROGRAD, 13. Vijest Agencije. Privremena vlada proglasila je ratno stanje u gradu Moskvi i njenom kotaru. Vlada je naredila, pod optužbom pobune, sudsko progonaenje Kornilova, generala Luizkoga poglavice velikoga generalnog štaba, generala Markova poglavice generalnog štaba na jugo-zapadnoj fronti, i generala Kitljakova pomoćnika u ministarstvu prometu i doznačena vojski na polju.

Glasovi o umorstvu Kerenskoga.

STOCKHOLM, 12. Vijest koju je jučer donio «Aftenbladet», da je Kerenski ubijen, dosad još nije potvrgnena, te se smatra neistinitom.

STOCKHOLM, 12. Glasovi o ubistvu Kerenskoga ne potvrguju se; svakojako prilike nijesu ništa razbistrene. Kornilov se oslanja na Kozacima, oficirima i na velikom dijelu građanskih stranaka. I Savinkov stoji za Kornilovom, te se ne zna kako će ispasti borba između Kerenskoga i Kornilova.

Kerenski vrhovni zapovjednik.

PETROGRAD, 13. Vijest «Vestnika»: Privremena je vlada imenovala Kerenskoga vrhovnim zapovjednikom, a Aleksejeva poglavicom generalnog štaba.

Narod bježi iz Petrograda.

PETROGRAD, 12. Novine pišu, da pučanstvo bježi u slijepom strahu iz glavnoga grada.

Gragjanski rat.

AMSTERDAM, 13. «Telegraph» piše, da petrogradski dopisnik «Times-a» javlja, da su Kornilovljeve predstraže već prodrle preko Luga u

— Ti ćeš me i danas opet malo onamo povesti. — Čekaj, dok dogje Marit! Pozvao sam ga na interesantan posao.

— Časom smo šuffeli.

— Modri se lagani dim naših smotaka mirno vijao nad našim glavama, te se miješao sa sjajnim traciama sunca, što je zapadalo i s njima išao kroz prozor prema modrim visinama. Pratio sam njegove različite kruciće; njihov je oblik dolazio do otvorena prozora, pa se naslagao nad rpolm radnika, što su radili u lijepom kućnom vrtu. To su bili mišnji i sigurniji bolesnici obojega spola, pa su ovdje pod nadgledom svojih stražara radili, te se zabavljali. Glasni je njihov razgovor dopirao u našu mirnu sobu. Mogao sam takogjer sve čuti, o čem su govorili. Njihov mi se razgovor činio sasvim razborit. Jedan je drugoga dražio, te mu se rugao, govorili su, o čem ludaci ne mogu nikako govoriti, plakali su, tužili se na svoju nesreću, ne misleći na tuđu, — sve to kao potpuno zdravi ljudi.

— Slušao sam sve to pozornije — na jednom potamnjem prozor, a na njem se pojavio krasno žensko lice; po tom pane među nas na divan raspupana ruža, a lica nestane.

— Što je to?

— Erotomanija! — Unutra!

— Dva puta sam kućnuo, pa sam već mislio, da ste kuđ otišli.

— Malo smo se obojica zamislili. G. Marit — gosp.

— Željno sam gledao pridošlicu. Bio srednjega stasa, slab i vitak. Njezna je ruka gotovo s prozirnom kožom držala malu, elegantnu mapu pod skućenim pazuhom. Na glavi, koja je bila ponešto pokrivena, imao je silu crnih i mekanih zavojaka

Davlovsk. Kornilov izjavljuje u jednom proglastu, da mu je jedino želja otrresti zemlju od današnjih nesnosnih prilika i usrećiti je, te se kune, da će on uzdržavati vlast, dok se konstituanta ne sastane. Na zapovijed privremene vlade željezničke su tračnice rastrgnute, da bi se Kornilovu otežalo dalje prodiranje.

PETROGRAD, 14. Agencija Reuter: U Petrogradu, Moskvi i provinciji jednako je mirno. Petrogradski guverner Savinkov zabranio je da se objavljuje Kornilovljevi proglasti. Darnica protiv Suhomlinova zasad je odgogjena. U radničkim kotarima Petrograda obrazuju se žurno radnički odijelci na obranu od Kornilova, i vježbaju se u pucanju. Apsenja se nastavlja osobito među oficirima. Zatvoren je i predsjedatelj povjerenstva za vojničku cenzuru. Vojnički guverner zabranio je svaku političku skupštinu. Vrhovni zapovjednik Klembovski već je svrgnut; na njegovo mjesto imenovan je general Boručević.

STOCKHOLM, 14. «Svenska Tagblad» javlja: Kerenski stupio je glavom na čelo petrogradskih četa i ustao protiv Kornilova. Očekuje se za srijedu sukob između njih dvojice izvan glavnoga grada.

PETROGRAD, 14. Vijest agencije. Novi vrhovni zapovjednik Kerenski izdao je dnevnu zapovijed vojski i floti, u kojoj kaže: Dokušaj jedne jake vojničke pobune, koju su organizovali nekadašnji vrhovni zapovjednik i jedna šaka generala, propao je sasvim. Krivci predani su revolucionarnom ratnom sudu. Dovođenje pobune bez prolijevanja krvi pokazao je dobar duh ruskog naroda. Vojska i flota ostale su vjerne svojoj dužnosti prema domovini i zakonitoj vladi.

Smrt bugarske kraljice Eleonore.

SOFIJA, 12. Vijest bugarske agencije. Kraljičino stanje se pogoršalo. Uslijed fizičke slabosti i općeg opadanja snage liječnici su konstatovali i znatno opadanje srčane djelatnosti, koje može da dovede do najtežih komplikacija.

SOFIJA, 12. (Vijest bug. agen.) Kraljica Eleonora umrla je poslije podne.

Kraljica Eleonora, rođjena 22. kolovoza 1860. u Triebshenu u Šleskoj, bijaše kći pokojnoga kneza Henrika IV od Reussa i u rodu s vojvodama meklenburskim, kućama Sachsen-Altenburg i Sachsen-Weimar. Odlikovala se uvijek na polju dobročinstva, a osobito za vrijeme rusko-japanskog rata, gdje je upravljala sanitetskim odjelom velikog kneza Vladimira.

Kada se 22. februara 1908. vjenčala s bugarskim kraljem Ferdinandom, očekivahu se od tog braka srdačniji vezovi Bugarske Rusijom; ali se te nade nijesu ispunile; dogodilo se baš obratno, ma koliko kralj Ferdinand nastojao da živi u dobrim odnosima sa susjednom velikom slavenskom državom.

Kraljica Eleonora bila je ljubezna majka djeci svog kralj. supruga, a u svojoj novoj domovini nastavila je svog blagotvornu rad na korist siromašnih, ubogih i nevoljnih, te bijaše vrlo ljubljena od naroda.

kose. Čitavo je fino lice ođavalo inteligenciju, a njegovo je oko — tako veoma tamtomodroga oka, pa zamišljena, nijesam do onđa ni vidio — gledalo na mene upravo tako ljubopitno, kao i ja što sam pogledavao na njegovo zanimljivo lice.

— Činilo se, da je veseo, te mi je dao ruku. — Nemojmo se, gospodo, zadržavati, nego ajdmo! Za vas, g. Marite, ima nešto osobito!

— Na oknu se opet pojavio ono krasno djevojačino lice. Kad je vidjela, gdje mirišem njenu ružu, svojim je sličnim prstićima slala što je brže mogla poljubac za poljupcem.

— No, je li Marinka došla, da okapa ružice? — Dakako, dragane moj! — Krasna je djevojka poslala brže bolje opet nekoliko poljubaca, poigrala po travi, pa išćezla za obilježnim grmom.

— Nesrećna djevojka — govorio je liječnik zatvarajući vrata — zaljubila se u sina svoga gospodara, u koga je bila sobaricom. A kako je nije ljubio, njena je ljubav tako ponarasila, te je prešla u erotomaniju. Neprestance šalje poljupce muškumu i ženskomu čeljadetu; no ona je vrlo stidljiva i uredna. Kad je na polju lijepo, cijeli se dan desi u vrtu. Okapa velikim ružama, pa s ružama govori, kao sa svojom djecom. Čim spazi koje strano lice u vrtu, utrgne ružicu i ide za njim raspaljena lica, kao da to dijete svoje ljubavi predaje pravom ocu. Mislim, da će ozdraviti.

Danas je, Marite, došla bolesnica iz Beča, vrlo zanimljiva osoba, idemo upravo k njoj, da narišete njeno lice. Samo se nemojte u nju zaljubiti; to je osobita krasota i to takva, te joj je duševna bolest povećava prigorjenu dražest; a to je tako osobite vrste, te bi, ko ne zna, svu tu njenu bolest mogao držati koketnošću. Ona je kćerka iz bogate plemićke

L'esame d'ammissione al primo corso avrà luogo il giorno 1. ottobre dalle ore 9-12 a. m.

Il giorno 4 ottobre avrà luogo l'istruzione regolata.

Dalla direzione dell' i. r. scuola reale superiore di Zara.

Za «Crveni Križ».

Večeralo šime da počasti uspomenu pok. Marije ud. Perović kr. 2.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Prijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 26. kolovoza do 1. rujna 1917.

Bolest	Politički kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Kotor	Ercegnovi	1	—
Difterija	Split	Leceveca	2	2
		Vis	1	—
"	Knin	Knin	2	—
"	Metković	Opuzen	2	—
"	Split	Novi	1	—
Crijevni tif	Dubrovnik	K. Sućurac	1	—
		Dubrovnik	1	—
"	Hvar	Starigrad	4	—
"	Knin	Knin	1	—
"	Kotor	Ercegnovi	4	—
"	"	Lusitica	1	—
"	"	Tivat	3	—
"	Split	Novi	2	—
"	Šibenik	Šibenik	6	—
Djeg. tifus	Kotor	Ercegnovi	1	—
Srdobolja	Dubrovnik	Dubrovnik	13	—
"	Hvar	Starigrad	4	—
"	"	Sućurac	7	1
"	Knin	Drniš	3	—
"	Kotor	Ercegnovi	4	—
"	"	Grbalj	2	—
"	"	Lastva	3	—
"	"	Tivat	2	—
"	Split	Split	—	2
"	Šibenik	Šibenik	3	—

1. odnos se na vojničku osobu. — 2. oboljenja odnose se na vojničke osobe.

vati naredbe sa zakonskom moći, koje budu neophodne nužne da se očuvaju važni ratni interesi.

Zakoni kao god i naredbe poljske državne vlasti, na kojima se osnivaju prava i dužnosti pučanstva, mogu da steknu obaveznost samo ako im generalni guverner ne daje prigovora za 14 dana pošto su mu prikazane.

(Clanci III i IV u telegramu nijesu jasni).

Clanak V kaže, da zastupanje kraljevine Poljske, prema međunarodnom pravu, i pravo da sklupi međunarodne ugovore, moći će poljska državna moć vršiti, tek kad bude prestala okupacija.

Do VI članka, patenta stupa u krepost s postavljanjem regencije.

U isto doba c. i k. vojnički generalni guverner u Lublinu upravo je Odboru poljskog državnog vijeća odluku, kojom javlja izdavanje ove patente sa strane Cesara Karla i njemačkog Cara.

Savezne vlade — kaže odluka — uvigaju u regentskom vijeću zgodno sredstvo ne samo da se dade Poljskoj državi opće priznato zastupstvo, nego i da se pripravi buduća monarhija.

Prvi zadatak regentskog vijeća bit će poziv jednog ministra predsjednika, organizacija pojedinih ministarstva i ostvarenje ostalih poljskih državnih vlasti.

E da budu zastupane želje i interesi svih slojeva poljskog naroda, mora državno vijeće oživjeti u novom proširenom obliku i sa povećanim pravima. Na mjesto dosadašnjeg konsultivnog glasa, imaće ono na zakonodavnom polju odlučni glas: ono je preteča poljskog sabora, i bit će od regentskog vijeća sazvano na zasjedanje.

Odluka svršava ovako: Savezne se vlade uzdaju, da će, u ostvarenje akta od 5. novembra 1916, ovako upućeno dalje podizanje poljske države naići na djelotvorno učestvovanje najširih slojeva poljske narodne zajednice; one se nadaju, da će pregovaranja što su još u tijeku o svim potankostima organizacije teći brzo, i da će dalji povoljni razvitak prilika postaviti vladinu moć sve to veće u poljske ruke.

RAT.

Izvjestaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 14. Službeno se javlja: «14. septembra 1917.»

Talijansko bojište: Na sjevernoj padini brda S. Gabrijela tri su jarka napada talijanska odbijena.

Inače ni sa koje fronte nema ništa osobito da se javi.

Doglavica generalnog štaba.

Izvjestaj njemačkog glavnog stana.

BERLIN, 14. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 14. septembra 1917.

Zapadno bojište:

U Flandriji artiljerijski boj porastao je do ubrzane vatre, počevši od podne izmeggju Houthouleseske šume i kanala Comines-Ūpres, a na večer i jutros na sjeveru od Frezenberga. Englezi nijesu napali. U noći izmeggju 12 i 13 o. m. württembergške satnije izbacile neprijatelja iz jednog komada šume na sjeveru od Langemarcka, i iznijele su mnogo Engleza zarobljenih. Na Aisni, zapadno od Guignicourta, njemačke jurističke četve provalile u drugu francusku liniju, zadadoše neprijatelju teških gubitaka, pa se povratile sa zarobljenicima.

Istočno i balkansko bojište:

Ništa znatno.

Drvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Izvjestaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 14. Glavni stan, 13 septembra:

Na lijevoj obali Eufrata napali smo, praćeni od oklopljenih motornih kola, neprijateljsku patrolu i tu neprijatelj izgubi 27 ljudi mrtvih, i 3 zarobljena. Na Diali naša je artiljerijska vatra rastjerala engleske satnije i eskadrone, koji su se otisnuli istočno od ceribena.

Fronta na Sinaju:

Dana 12 septembra Englezi preduzeše, sa 60 eskadrona, 21 bataljonom i 5 baterija, nov izviggaj prema Bires-Sabi. Eskadroni prednje straže dopriješe do Toilherari, Abusuhebana i Koselbasala. Iz diessiada otisnuše se strijelci, koji, kad su naišli na vatra naših baterija, povratili se natrag. U 4 s. popodne glavni se dio neprijateljskih četa povuče.

Izvjestaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 14. Glavni stan, 13 septembra:

U kraju oko Bitolja na večer živahna artiljerijska vatra. U okolici Maglene ometajuća vatra: na desnoj obali Vardara više plamenih valova. Na sjeveru od Kruše Planine i na donjoj Strumi po nas povoljni patrolski okršaji, u kojima nekoliko se Engleza zarobilo. Na ušću Strume oborena je hicima neprijateljska letjelica. Kod Tulcee artiljerijska vatra, kod Isacce pušana.

Saziv Reichstaga.

BERLIN, 14. Naredna sjednica Reichstaga sazvana je za 26 septembra.

Pooštreno ratovanje s podmornicama.

LONDON, 14. «Ekonomistu» računava gubitak engleskih lagja u polugodištu 18 februara — 19 septembra sa 1,749.500 čistih tona.

Incident Njemačkog poslovođe u Buenos-Ayresu grofa von Luxburg.

PARIZ, 14. Agencija Havas javlja iz Buenos Airesa: Uslijed objavljenja službene potvrde telegrama grofa Luxburga, raste vrenje; više je dućana opljačkano; zgrada njemačkog kluba zapaljena je.

BERLIN, 14. Wolff Bureau. Državni tajnik za izvanjske poslove pozvao je grofa Luxburga u Berlin da usmeno izvjesti o incidentu koji je nastao od objavljenja njegovih telegrama.

LONDON, 14. Agencija Reuter, «Daily Chronicle» javlja iz Buenos-Airesa: Grof Luxburg dobio je rok od 24 sata da ostavi zemlju. On ide u Kile.

Metēž u Rusiji.

Kapitulacija Kornilova.

RIM, 14. Agencija Stefani javlja: Kornilov je ponudio svoju kapitulaciju pod stanovitim uvjetima. Vlada traži bezuvjetnu predaju. Glavni se stan predao.

LONDON, 14. Agencija Reuter iz Petrograda: General Kaldin dao je zatvoriti sve članove vojničkog i radničkog vijeća u Rastovu na Dunavu. Nekrasov je izjavio novinarima, da bi se svaki pokret odmah ugušio.

STOCKHOLM, 14. Jedan helsingforski list javlja, da su uapšeni Đurićević i mnoge druge političke ličnosti pa i predstojnik ratne akademije.

PETROGRAD, 14. Organ radničkog i vojničkog vijeća «Izvestia» objavljuje: Kornilov i poglavica njegovog generalnog štaba Lubowski izjavljuju se spremnima da izagju pred revolucionarni sud, koji će presuditi radi organizacije pobune.

General Russkij imenovan je višim zapovjednikom na sjevernoj fronti, na mjesto generala Klembovskoga, koji je sa toga mjesta svrgnut. General Dragomirov imenovan je za višeg zapovjednika armija na jugo-zapadnoj fronti, na mjesto generala Denikisa, koji je u zatvoru, i pozvan pred revolucionarni sud radi velike izdaje.

Dropast Kornilovljeve pobune protiv vlade izazvala je po svoj Rusiji silu odluka, izjava, rezolucija, u kojima demokratska udruženja, posade i ostale čete izrazuju vladu vjernost i odanost. Revolucionarni sigurnosni odbor u Kijevu uapasio je poznatog zastupnika u dumi Sulgina, obustavio njegov list «Kijevljanin», jednu izmeggju najvažnijih novina u južnoj Rusiji, te u gradu učinio premetačinu u stanovima pristalica pređašnjeg režima. U Moskvi revolucionarni sigurnosni odbor postupa sa jednakom energijom. U Rostovodumu vojnički kotarski odbor naredio je, da se uapisi kozački kapetan Kaledin, Kornilovljevi sukrivac. U Odesi, Mohilenu i drugim gradovima zatvoreni su mnogi oficiri i političari, pristaše Kornilova.

LONDON, 14. Agencija Reuter javlja iz Petrograda: Izvršeni odbori radničkih i vojničkih vijeća držali su skupštine, na kojima se pretresla Kornilovljeva urota. Ministar rada javio je, da se Kornilovljeva pustolovina izjalovila i da se njegov glavni stan predao. U skorije vrijeme vojna će se uprava mahom preinaciti. Vlada je postúpala u potpunom sporazumu sa revolucionarnom demokracijom, te je pobijedila; ali ona treba da i dalje dobro bdije, jer će se novi proturevolucionarni pokušaji preduzimati. Dali su se dokazi za opasnu hajku kozačkog kapetana generala Kaledina. Nova vlada mora da se otrese elemenata, koji su bilo kako bili u odnosu sa Kornilovom. Ministar unutrašnjih posala kaže, da su ruske fronte, uslijed Kornilovljeve pobune, bile tri dana bez srestava za obranu, bez višeg zapovjednika. Kornilova treba vrlo teško kazniti. Vlada neće ništa učiniti, da mu se pokora ublaži. Vlada ima zadatak da se bori protiv rusok proturevolucionarnog atentata, da štiti slobodu i da je brani od izvanjskih neprijatelja.

Ceretel zatražio je, da se odmah raspusti četvrta Duma.

PETROGRAD, 14. Vijest Agencije: Ministar financija i potpredsjednik ministarskog vijeća, Nekrasov, povukao se. Ministar izvanjskih posala Tereščenko postać potpredsjednikom preustrojenog kabineta. Vlada je poslala odbor u glavni stan, da učini izviggaje o Kornilovljevoj uroti. General Aleksejev, novi poglavica generalnog štaba, krenuo je u glavni stan.

Ustrijelilo se general Krinev.

PETROGRAD, 15. Agencija Reuter javlja iz Petrograda: Zapovjednik Kornilovljevih četa general Krinev stigao je u Petrograd pošto je naložio svojim četama da polože oružje i da se pokore vladu. Krinev bio je zatim primljen od Kerenskoga; on je pak pošao u svoj stan i tu se revolverom ustrijelio.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 14. Si comunica ufficialmente: «14. settembre 1917.

Teatro della guerra italiano: Sul versante settentrionale del Monte San Gabriele furono ribattuti tre forti attacchi degli Italiani.

Del resto non v'è nulla di speciale da segnalare da alcuno dei fronti.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 14. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 14 settembre 1917.

Teatro della guerra occidentale: Nelle Fiandre, dal mezzogiorno in poi, fra il bosco Houthoulost ed il canale Comines-Uperen, alla sera ed alla mattina a nord di Frezenberg il duello d'artiglieria s'intensificò fino a un fuoco a stamburate. Non vi furono attacchi inglesi. Nella notte fra il 12 ed il 13 settembre compagnie del Württemberg sloggiarono il nemico da un tratto di bosco a nord di Langemarck. Vennero tratti prigionieri numerosi inglesi. Sull'Aisne ad ovest di Guignicourt truppe d'assalto germaniche penetrarono nella seconda linea francese, ed inflissero al nemico gravi perdite; ne fecero ritorno con prigionieri.

Teatro della guerra orientale e balcanico:

Nulla d'essenziale.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNA ZAHVALA

Svim onim plemenitim osobama, koje su prigodom bolovanja, smri i sprovida naše pre-milice i nezaboravne majke, svekrve i babe

Marije udove Perović

učestvovala našoj pregolemoj tuzi, te se natjecale da bilo kako počaste njezinu uspomenu i ublaže našu neizrecivu bol, neka izvole ovim putem primiti izjave naše neograničene zahvalnosti.

Arbanasi, 15. rujna 1917.

Krsto } sinovi. Davica, nevjesta.
D.r Ivan } Marija } unuke.
Milka }
Jelenka }

Šimica udata Relja, kćer.

Br. 1579. 3-3

NATJEČAJNI OGLAS.

Dočetkom školske godine 1917-1918 ostaje raspoloživa Jubilarna štipendija utemeljena na uspomenu 50 godišnjeg vladanja Njegova C. K. Apostolskog Veličanstva Franja Josipa I a u iznosu od godišnjih kr. 300.

U smislu zakladnog lista, na ovu štipendiju imaju pravo mladići koji pripadaju obćini rabskoj koji su svršili pučke škole ili bi se nalazili u zadnjem razredu iste škole a nemaju sredstava da prosljede nauke van Raba, te su uglednog moralno političkog ponašanja.

Dotpora bit će doznačena u 10 obroka tekom 10 školskih mjeseca na obćinskoj blagajni u Rabu.

Kome bude podpora udjeljena uživac će ju sve do redovitog trajanja započelih nauka i sve dotle dok bude mogao sa redovitim svjedodžbama dokazati da je postigao zakonite ocjene. Natjecatelji moraju da podastru svoje molbe Obćinskome Vijeću preko Obćinskog Upraviteljstva najdalje do 25 rujna tek. godine podkrijepljene zadnjom školskom svjedodžbom.

Od Obćinskog Upraviteljstva

Rab, 28 kolovoza 1917.

Načelnik

Bakota

Drisjednik

Marčić

Br. 1551 3-3

NATJEČAJNI OGLAS

Dočetkom školske godine 1917-1918 ostaje raspoloživa jedna štipendija iz zaklade Dr. Josipa Antonietti a u iznosu od godišnjih kruna 450. U smislu zakladnog lista na ovu štipendiju imaju pravo natjecati se pošteni i vrijedni mladići obitelji grada Raba, kojim bi falilo sredstava da prosljede nauke van Raba.

Dotpora bit će doznačena u 10 obroka tekom 10 školskih mjeseca na obćinskoj blagajni u Rabu.

Kome bude podpora udjeljena uživati će ju sve do redovitog trajanja započelih nauka i sve dotle dok bude mogao sa redovitim svjedodžbama dokazati da je postigao zakonite ocjene. Natjecatelji moraju da podastru svoje molbe obćinskome vijeću preko Obćinskog Upraviteljstva najdalje do 25 rujna tek. godine podkrijepljene zadnjom školskom svjedodžbom.

Od Obćinskog Upraviteljstva

Rab, 28 kolovoza 1917.

Načelnik

Bakota

Drisjednik

Marčić

Br. 10295. 2-3

NATJEČAJNI OGLAS.

U smislu oporuke Mihovila Andreisa od 13 veljače 1856. a na temelju Vrhovne Resolucije od 25 svibnja 1855. a u suglasju sa dotičnim zakladnim pismom od 24 rujna 1910., potpisani ču u nadležnosti općinskoga Vijeća udjeliti iz Zaklade Andreisa za škol. god. 1917-1918. (ali od početka prosinca 1917.) i za unaprijed jedan štipendij u iznosu od kr. 600 (šeststoćina) godišnjih jednomo od potomaka starih plemićkih obitelji grada Šibenika i to za vrijeme njegova ućenja na srednjim zavodima počamši od V. razreda, ili na višim školama u Austro-Ugarskoj monarhiji.

Uživatelj štipendija na koncu svake školske godine dokazati će da je bio promaknut u viši razred ili da je redovito polazio više škole i polagao ispite, inače Općina će mu uskratiti dalnje davanje štipendija.

Rok ovome natječaju traje do 25 rujna t. g. a molbe opskrbijene dotičnim ispravama imadu se prikazati potpisane.

U Šibeniku, 6 rujna 1917.

Općinski Upravitelj

Luger.

Dva djaka } nižih razreda, od boljih kuća } iz pokrajine traže stan i hranu } kod gospođe u Zadru, bez mnogobrojne porodice. } Glavna jestiva što se u Zadru ne mogu kupiti, kao tjestenine, brašno, mast, ulje, cukar, kavu, suho meso, daveće u naravi obitelji dotičnih djaka — Adresa upravi lista.

Due scolari } delle classi inferiori, di } buona famiglia dalla provincia, } cercano vitto ed alloggio presso } signore che non abbia numerosa famiglia. } Le provviste principali, che non possono acquistarsi a } Zara, come p. e. ministre, farina, grasso, olio, } zucchero, caffè, carni salate, } verranno fornite in natura dalle } rispettive famiglie. — Indirizzo all'ufficio del } giornale.

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosa svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka

podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: «Riz Abadije» I. 60/100 Kr. 10.50, II. 100/100 Kr. 8.50. «Austria» 100/80 Kr. 4.50. «Samum» II. 120/80 Kr. 8.80. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Smalliranih tablica za groblje sa i bez fotografije

== za dane i za urede. ==

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Disači stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Novost! Slika N. V. Cara **KARLA I.** u bojama, veličina 73x50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 7, 8, 9, sa gvozdenom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na, veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjeguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtnke Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtnke Miho Sez, Dubrovnik. — Dreuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

Ratni invalidi traže se za mlinare u Sinju. Jedan treba da bude sposoban za strojovogju za „Dieselmotor“, a drugi obični mlinar. Uvjeti: hrana bez vina, spavanje i 100 K mjesečno ili bez hrane i spavanja 250 K mjesečno.

Obratiti se na Pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi se traže za radnike — pomoćnike u brijačnici u Koturu i u Baošiću. Uvjeti: 60—70 kr. plate na mjesec, stan i hrana u naravi uz obilatu napojnicu. Prijave: Pokrajinskom povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi traži se za privremenog uzničkog nadziratelja kod č. k. zemaljskog suda u Zadru. Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odijelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi traže se za orkestar gradskog kazališta u Varaždinu, i to: I. violinistu, I. violistu, I. čelistu, I. flautistu, I. oboistu, I. fagotistu i I. i II. cornetistu. — Uz ovu službu mogli bi biti namješteni kao pisari, poslužnici ili što slična. Prijave: Pokr. dalm. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi se traži za općinskog redara u općini u Obrovcu, koji će vršiti i službu ovrhovoditelja. Uvjeti: sposoban za hodanje, poznavanje hrvatskog jezika u govoru i u pismu. *Beriva*: 960 kr. na godinu, 100 kr. za službeno odijelo i oko 1000 kr. kao ovrhovoditelj općinskih nameta. Prijave do konca srpnja: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Prednost imaju praktični vinogradari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi se traže za trgovačkog pomoćnika i vrtlara u Gružu (kod Dubrovnika). Uvjeti: za trgovačkog pomoćnika: poznavanje hrvatskog i njemačkog jezika, oženjen, dobra ponašanja i osobita povjerenja, a za vrtlara: uz dobro ponašanje da je vješt u svojoj struci. Zahtjevi plate i ponude „Pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida“ u Zadru.

Šode kauštike

u bačvama od okolo 400 kg. prodaje

uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera

Zadar

Brzojavi: PATTIERA - Zadar.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.